

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kertakäyttömuovidirektiivi – vaatimukset ja toimeenpanon lähtökohdat

Kertakäyttömuovidirektiivin toimeenpano

5.12.2019

Lainsäädäntöneuvos Katariina Haavanlammi

Kertakäyttömuovidirektiivi

- Tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annettu direktiivi (EU) 2019/904
- Tavoitteena
 - vähentää roskaantumista merenrannoilla
 - edistää kiertotaloutta
 - yhtenäistää tuotesääntelyä
- Toimeenpanon määräaika päättyy 3.7.2021

Roskaantumisen vähentäminen - eri tuoteryhmille eri keinoja

- Soveltamisalassa:
 - eräät direktiivissä luetellut kertakäyttömuovituotteet
 - oxo-hajovasta muovista valmistetut tuotteet
 - muovia sisältävät kalastusvälineet
- Tuotteen ei tarvitse olla kokonaan muovia kuuluakseen soveltamisalaan

Keinot: Muovituotteille myyntikieltoja

- Muoviset aterimet, lautaset ja pillit
- Vaahdotetusta polystyreenistä valmistetut mikit, juomapakkaukset ja syömävalmiin ruuan pakkaukset
- Vanupuikot, juomien sekoitustikut, ilmapallojen varret ja oxo-muovista valmistetut tuotteet

Keinot: Kulutusta vähennettävä vuoteen 2026 mennessä

- Mukit ja syömävalmiin ruoan pakkaukset
- Kulutusta vähennettävä ”kunnianhimoisesti ja pysyvästi” vuoteen 2026 mennessä verrattuna vuoteen 2022
- Suomi voi asettaa itse kansalliset tavoitteensa ja määritellä keinot niiden saavuttamiseksi; direktiivi mahdollistaa mm. sopimusten hyödyntämisen

Keinot: Tuotesuunnittelulle vaatimuksia

- Muovista valmistetun korkin on pysyttävä kiinni juomapakkauksessa käyttövaiheen aikana.
- Pulloissa oltava tietty osuus kierrätysmuovia.
- Vaatimukset koskevat enintään 3 litran juomapakkauksia, myös yhdistelmäpakkauksia

Keinot: Laajennettu tuottajavastuu 1/2

- Mukit, juomapakkaukset (max. 3 litraa), syömävalmiin ruuan pakkaukset ja kääreet
- Kevyet muoviset kantokassit
- Kosteuspyyhkeet, ilmapallot, suodattimelliset tupakkatuotteet ja suodattimet
- Muovia sisältävät kalastusvälineet

Keinot: Laajennettu tuottajavastuu 2/2

- Tuottajan kustannusvastuu jätteen keräyksen, roskaantumisen puhdistamisen sekä roskien kuljetuksen ja käsittelyn ja/tai tiedonkeruun ja raportoinnin sekä valistuksen järjestämisestä.
 - Tiedonkeruu ja raportointi edellyttää sääntelyn lisäksi myös tietojärjestelmien kehittämistä
 - Valistustoimet = annettava kuluttajille tietoja, jotka liittyvät ko. tuotteista aiheutuvan roskaantumisen ympäristövaikutuksiin sekä roskaantumisen ehkäisyyn
- Direktiivi mahdollistaa sopimusten hyödyntämisen muiden kuin suodattimellisten tupakkatuotteiden osalta

Keinot: Merkintävaatimuksia

- Terveysiteet, tamponit, tamponin asettimet, kosteuspyyhkeet, suodattimelliset tupakkatuotteet ja suodattimet sekä mukit
- Tuotteeseen tai sen pakkaukseen lisättävä roskaantumista ehkäiseviä merkintöjä, esimerkiksi ohje asianmukaisesta hävittämisestä.

Keinot: Muovipullojen erilliskeräysvaatimukset

- Juomapullot (max. 3 litraa) ja niiden korkit ja kannet
- Vuonna 2025 erilliskerättävä 77 % markkinoille saatettujen muovipullojen määrästä (paino)
- Vuonna 2029 erilliskerättävä 90 % markkinoille saatettujen muovipullojen määrästä (paino)

Konsulttiselvitys

- Toimeenpanon tukena konsulttiselvitys: Ari Ekroos, Hanna Haaksi, Raimo Lilja, Janne Seppälä ja Matias Warsta

Kertakäyttömuovituotteita koskevan direktiivin toimeenpanon vaihtoehtojen tarkastelu

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN JULKAISUJA | 2019:26

ym.fi

Toimeenpanon lähtökohdat 1/2

- Direktiivin vaatimusten muotoiluun ei voi enää vaikuttaa – direktiivitekstistä lähdetään liikkeelle
- Tarvitaan lainsäädäntöä
 - Valmistellaan uusi laki eräistä muovituotteista
 - Muutetaan nykyisiä lakeja (mm. jätelaki, ehkä tupakkalaki jne.)
 - Lainsäädäntömuutokset valmistellaan hallituksen esityksen muotoon

Toimeenpanon lähtökohdat 2/2

- Kansallisia kulutuksen vähentämistavoitteita ja -keinoja ei viedä lainsäädäntöön.
 - Lakiin tulee ns. viittaussäännös
 - Tavoitteet ja keinot ilmoitettava komissiolle viimeistään 3.7.2021
- Toimeenpano edellyttää vauhdikasta valmistelua
 - Hallituksen esitysluonnoksen valmistelua varten tarvittavat tukiselvitykset tulisi käynnistää viimeistään 1/2020
 - Hallituksen esitysluonnos lausuntokierrokselle 10/2020
 - Hallituksen esitys eduskunnalle 3/2021

Komission säädökset ja ohjeet osana toimeenpanoa

- Komission säädöksiä ja ohjeita tulossa lukuisia ja osa niistä valmistuu HE:n kannalta liian myöhään, esim.
 - Komission suuntaviivat direktiivin soveltamisalaan kuuluvista kertakäyttömuovituotteista julkaistaan 3.7.2020
 - Näitä ei sisällytetä lainsäädäntöön
- Täytäntöönpanosäädös kulutuksen kunnianhimoisen ja pysyvän vähennyksen laskemiseksi ja todentamiseksi annetaan viimeistään 3.1.2021

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Lue lisää: [Kertakäyttöisten muovien rajoittaminen \(ym.fi\)](#)

Lisätietoja

katariina.haavanlammi@ym.fi

merja.saarnilehto@ym.fi